

ရည်ရွယ်ချက်

- ပြည်ပနေနိုင်ငံသားများ၏ ပြည်ပတွင်ရရှိသည့် လစာဝင်ငွေအပေါ် ဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်ရာတွင် သိရှိလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များအား ရှင်းလင်းစွာ သိရှိနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ဤလက်ကမ်းစာစောင်အား ရေးသားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြည်ပနေနိုင်ငံသား

- မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပတွင် နှစ်တစ်နှစ်၌ မည်သည့်ကာလအပိုင်းအခြားမဆို နေထိုင်အလုပ်လုပ်ကိုင်၍ ထိုပြင်ပတွင်ဝင်ငွေရရှိသော ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏နိုင်ငံသားကိုဆိုသည်။

စတင်အကျိုးသက်ရောက်သည့်နေ့

- ၁-၁၀-၂၀၂၃ ရက်နေ့မှ စတင်အကျိုးသက်ရောက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေခွန်ကျသင့်စေခြင်း

- ပြည်ပနေနိုင်ငံသားသည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြင်ပတွင် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တစ်နှစ်အတွင်း မည်သည့်ကာလအပိုင်းအခြားမဆို နေထိုင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ထိုပြင်ပတွင်ဝင်ငွေရရှိလျှင် ရရှိသည့်ဝင်ငွေအားလုံး အပေါ် ဝင်ငွေခွန်နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ အခွန်စည်းကြပ်မှုခံယူရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း

- အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ် လျှောက်ထားခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို သီးခြားဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲများအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် အခွန်ပေးဆောင်ရန်အတွက် လျှောက်လွှာပုံစံတွင် အချက်အလက်များကို ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်ပေးရန်သာ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- သုံးစွဲမှုတာဝန်ရှိသူက PAYE Management System တွင် လျှောက်လွှာ၌ ရေးဖြည့်ထားသည့် အချက်အလက်များကိုဖြည့်သွင်း၍ စနစ်မှအလိုအလျောက် ထုတ်ပေးသည့် အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်အမှတ် (Taxpayer Identification Number - TIN) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

သုံးစွဲသည့်ပြုမည့်အထောက်အထားများ

- နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (မူရင်း/ မိတ္တူ) နှင့်အတူ အလုပ်နှင့်ပတ်သက်သည့် သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲများအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် အထောက်အထား (မူရင်း/ မိတ္တူ) များတင်ပြရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- သုံးစွဲမှုများ၏ အသိပေးကြေညာချက်များကို သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲ၏ Website၊ Facebook Page များတွင် ဝင်ရောက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရမည့်ကိစ္စရပ်များ

- ပြည်ပနေနိုင်ငံသားများမှ အောက်ပါကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်ပ တွင် ရရှိသည့်ဝင်ငွေအပေါ် ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆-က နှင့်အညီ ဝင်ငွေခွန်ကို ကြိုတင်ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်ပါသည်-
  - နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အဟောင်းမှ အသစ်သို့လဲလှယ်ခြင်း၊
  - နိုင်ငံကူးလက်မှတ် သက်တမ်းတိုးခြင်း၊
  - မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် (Certificate of Identity - C of I) ပြုလုပ်ခြင်း၊
  - မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် (Certificate of Identity - C of I) သက်တမ်းတိုးခြင်း၊
  - မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံလက်မှတ် (Certificate of Identity - C of I) ဖြင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်လျှောက်ထားခြင်း၊
  - အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ သို့မဟုတ် အထူးကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ ပြုလုပ်ခြင်း၊
  - ထောက်ခံစာပြုလုပ်ခြင်း၊
  - အခွန်လာရောက်ပေးဆောင်ခြင်း၊
  - ပြည်ပအလုပ်အကိုင် အလုပ်သမားသက်သေခံကတ်ပြား (Overseas Worker Identification Card- OWIC) ပြုလုပ်ခြင်း။

ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်နှုန်းထားများနှင့် ငွေကြေးအမျိုးအစား

- နှစ်စဉ်ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေအရ သတ်မှတ် ထားသော အခွန်နှုန်းထားများအတိုင်း ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပြည်ပတွင်ရရှိသည့် လစာဝင်ငွေခွန်ကို ရရှိသည့်နိုင်ငံခြားငွေအမျိုးအစားဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျသင့်ဝင်ငွေခွန်တွက်ချက်ခြင်းနှင့် အခွန်ပေးဆောင်စေခြင်း

- လစာဝင်ငွေခွန် ပေးဆောင်မည့် အခွန်ထမ်းများ အနေဖြင့် မိမိရရှိသည့် လစာဝင်ငွေအပေါ် ပေးဆောင် ရမည့် ဝင်ငွေခွန်ပမာဏကို သိရှိနိုင်ရန် ပြည်တွင်း အခွန်များဦးစီးဌာန၏ Website ([http:// www. ird.gov.mm](http://www.ird.gov.mm)) Home Page ရှိ လစာဝင်ငွေခွန် တွက်ချက်ရန် (ပြည်ပနေနိုင်ငံသား) Menu Link မှတစ်ဆင့် (သို့မဟုတ်) [http:// paye.ird.gov.mm](http://paye.ird.gov.mm) မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်၍ လစာဝင်ငွေခွန်တွက်ချက်မှုစနစ် (PAYE Tax Calculator)တွင် ဝင်ရောက်၍ အချက်အလက်များ မှန်ကန်စွာဖြည့်သွင်းပြီးပါက စနစ်မှအလိုအလျောက် တွက်ချက်ပေးသော ဝင်ငွေခွန်ပမာဏကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပြည်ပတွင်ရရှိသည့် စုစုပေါင်းလစာ ဝင်ငွေအပေါ် အောက်ပါနည်းလမ်း ၂ ရပ်အနက် နည်းရာကျသင့်အခွန်ကို ရရှိသည့်နိုင်ငံခြားငွေအမျိုးအစားဖြင့် ဝင်ငွေခွန်ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်-
  - ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ သက်သာခွင့်များ နုတ်ပယ်ပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု၏အခွန်အကောက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၉ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) ပါ အခွန် နှုန်းထားဖြင့် ဝင်ငွေခွန်စည်းမျဉ်းများ စည်းမျဉ်း ၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ တွက်ချက်ပေးဆောင်ခြင်း၊
  - ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ နှင့် ၆-က တို့အရ သက်သာခွင့်များ နုတ်ပယ်ခြင်း မပြုဘဲ ၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် တွက်ချက်ပေးဆောင်ခြင်း။
- သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲ သို့မဟုတ် ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံးတွင် မိမိ၏လစာဝင်ငွေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွန်တာဝန်ကျေပွန်လိုသူများ၊ အခွန်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်စေလိုသူ များအနေဖြင့် လစဉ် (သို့) သုံးလတစ်ကြိမ် (သို့) နှစ်စဉ်ပေးဆောင်လိုပါက ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။
- တွက်ချက်သတ်မှတ်သည့် ပေးဆောင်ရမည့် ဝင်ငွေခွန်ပမာဏမှ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ပနိုင်ငံ၏ အခွန်ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ခဲ့ရသည့် ဝင်ငွေခွန်ပမာဏကို ခုနှစ်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။
- သက်ဆိုင်ရာဝင်ငွေနှစ်အတွက် အခွန်ပေးဆောင်ပြီးပါက သက်ဆိုင်ရာသုံးစွဲ/ ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံးမှ အီလက်ထရောနစ်ငွေရပြေစာနှင့် လစာဝင်ငွေခွန် ပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ်တို့ကို ထုတ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

➢ အခွန်ပေးသွင်းသူသို့ ပြန်ပေးရမည့်ဖြတ်ပိုင်းနှင့် အထောက်အထားလက်မှတ် ပျောက်ဆုံးသွားပါက အမည်၊ Passport No. နှင့် နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား အမှတ်တို့ဖြင့် မိတ္တူမှန်ပြန်လည်ထုတ်ယူလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာသံရုံး (သို့) ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံးသို့ တင်ပြလျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။ မိတ္တူမှန်လျှောက်ထားခြင်းအား တစ်ကြိမ်သာလျှင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

➢ လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းထားသည့် ပြည်ပနေနိုင်ငံသားအနေဖြင့် မိမိနိုင်ငံတွင် အိမ်၊ ခြံ၊ မြေ၊ တိုက်ခန်း၊ မော်တော်ယာဉ်အစရှိသည့် အခြေပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခြင်းအတွက် ဝင်ငွေရလမ်းစိစစ်မှုခံယူချိန်တွင် ပြည်ပနေနိုင်ငံသား၏ လစာဝင်ငွေခွန်ပေးသွင်းခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားလက်မှတ် [ပတခ(ဝင)-၁၀-၀၁] သို့မဟုတ် [ပတခ(ဝင)-၁၀-၀၁(က)] အားတင်ပြ၍ အထောက်အထားလက်မှတ်ပါ ဝင်ငွေပမာဏကို ဝင်ငွေရလမ်းအဖြစ်ခံစားခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်ငွေကြေညာလွှာတင်သွင်းခြင်း

➢ ပြည်ပနေနိုင်ငံသားသည် ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပ၌ ဝင်ငွေရရှိလျှင် ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် သုံးလအတွင်း ပြည်ပစုစုပေါင်းဝင်ငွေအတွက် ဝင်ငွေကြေညာလွှာကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးထံ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး အပြီးသတ်စည်းကြပ်မှုခံယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တင်သွင်းသော ဝင်ငွေကြေညာလွှာအပေါ် စည်းကြပ်မှုအရပေးဆောင်ရမည့်အခွန် ထပ်မံပေါ်ပေါက်ပါက ထိုအခွန်ကိုပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြန်အမ်းငွေတောင်းခံခြင်း

➢ ဝင်ငွေနှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အဆိုပါ ဝင်ငွေနှစ်အတွင်း ဝင်ငွေမရှိကြောင်း (သို့) ပေးဆောင်ထားသည့် အခွန်ပမာဏသည် ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည့် ပမာဏထက် ကျော်လွန်နေလျှင် ကျော်လွန်သည့် အခွန်ငွေပေါ်ပေါက်ကြောင်း ဝင်ငွေကြေညာလွှာနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာရုံးသို့ အထောက်အထားခိုင်လုံစွာတင်ပြပြီး သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စည်းကြပ်မှုခံယူ၍ ပြန်အမ်းငွေပေါ်ပေါက်ပါက ယင်းပြန်အမ်းငွေကို ပြန်လည်တောင်းခံနိုင်သည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အခွန်အကောက်ရငွေများဖြင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် လမ်းတံတားတည်ဆောက်ခြင်း၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးအစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသဖြင့် တည်ဆဲအခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့်အညီ ကျသင့်အခွန်များအား နိုင်ငံကြီးသားဝီသစွာဖြင့် မှန်မှန်ကန်ကန် ပြည့်ပြည့်ဝဝအခွန်ပေးဆောင်ကြသော ပြည်ပနေနိုင်ငံသားများအား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုဗဟိုအဖွဲ့ရုံး (ရန်ကုန်)၊ အမှတ် ၁၂/ ၁၃၊ (ဒုတိယထပ်နှင့်တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း- ၀၁-၈-၃၈၉၃၁၊ ဖုန်း- ၀၁- ၈-၃၈၉၃၂၊ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး (မန္တလေး)၊ ၆၅ လမ်း၊ ၂၂ x ၂၃ လမ်းကြား၊ မန္တလေးမြို့၊ ဖုန်း- ၀၂- ၄၀၃၀၀၉၊ ၀၂- ၄၀၃၀၆၃၈၊ ၀၂-၄၀၃၀၆၃၉ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး (နေပြည်တော်)၊ ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၃၀၅၂၊ ၀၆၇-၃၄၃၀၅၄၄ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ စုံစမ်းမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm သို့ ဝင်ရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင်နှင့် ပုံစံများကိုလည်း download ရယူနိုင်ပါသည်။

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန**

ပြည်ပနေနိုင်ငံသားများ၏ ပြည်ပတွင် ရရှိသည့်လစာဝင်ငွေအပေါ် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာမြန်မာသံရုံး (သို့) ကောင်စစ်ဝန်ချုပ်ရုံး၌ ဝင်ငွေခွန်ပေးဆောင်ရာတွင် သိရှိလိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရမည့်အချက်များ

၂၀၀၈ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန်တာဝန်ရှိသည်။

Internal Revenue Department
Office Building No.(46), Nay Pyi Taw
<https://www.ird.gov.mm>
“Tax by the Law, Service by our Heart”